

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XXI.

ЧЕТВРТАК 27. МАРТА 1903

Број 13.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 : 9
За стране земље на годину	

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СРПСКОМ НАРОДУ

Срби!

Веран носилац Таковске идеје, изражене у Таковској Застави, око које се било окупило у почетку прошлога века све што слогом и јединством дише за општу српску ствар, Ја сам, задахнут овом светињом Своих Предака, свав Свој живот посветио слози, јединству, срећи и напретку целог српског народа.

Са таквим осећајима, са таквим Својим идеалима, Ја сам пре две године даровао нов Устав нашој Отаџбини, и тиме искупио Своју раније дату Владалачку реч.

Али одмах у почетку живота новога Устава, на првом кораку његова извођења и увођења у живот од оних политичара, који су у његову стварању имали учешћа, пошло се тако једностраним и штетним правцима, да је поред незгодних закона који су створени на основу Устава, и само Народно Представништво, које је из њега поникло, пошло путем, који није могао задовољити ни Моја очекивања за добро наше Отаџбине, ни наде Мојега народа за његову слогу, јединство и напредак у нашем заједничком светом задатку опште среће, задовољства и боље будућности наше Отаџбине.

Још у првим данима рада Народне Скупштине избили су јаки прохтеви закорачавања овога дела законодавне власти у права Крунина као извршне власти и као другог дела законодавства, а штампа, по створеном закону о њој, нападала је и наносила велике штете и престолу, и војсци, и цркви, и појединцима, па и самој нашој Отаџбини.

Овако штетним развијањем нашега политичкога и државнога живота, а због рђавог увођења у живот Устава, отишло се тако далеко, да су се почеле развијати и узимати мања и такве политичке струје, којима је једини задатак био да се Устав, који сам даровао, а у корист правилног развијања политичкога живота Србије и свију чинилаца у њој, употреби на штету Мојега народа и његова напретка, и да се тражи оно, што је Уставом потпуно забрањено, користећи се оним што је Уставом дато.

Ја, као Владалац ове земље, Којему је света дужност да пре свега и пре свакега води озбиљну бригу о потребама Својега народа и Своје Отаџбине, жртвовао сам многа Своја лична уверења примајући многе законске одредбе само за љубав редовнога и сложна законодавна рада; међутим су се прилике ипак заоштравале место да се стишавају, услед чега сам, на жалост, после краткога живота овога Устава, у који сам много лепих нада полагао, дошао до потпуне увиђавности и уверења, да ће политичке страсти оштетити тешке интересе моје Отаџбине и потпуно је омести у вршењу њезиних задатака на свима пољима њезинога живота и српске будућности.

Прилике су на Балканском Полуострву врло озбиљне. Србији треба потпуна реда, слоге, мира и прираности. Она треба да буде пример мира а готова сваког тренутка да заштити своје властите интересе, ако би потреба захтевала.

За то Ја, као носилац Таковске Заставе и српске народне мисли, не смем ни часа часити да нашој Отаџбини повратим ред, слогу, сталност и снагу.

Из наведених разлога обустављам важност Устава од 6. априла 1901. године на кратко време, а до даље Моје наредбе.

И, узимајући у руке вршење свеколике највише државне власти, наређујем што ће силу закона имати:

1. Указ о наименовању сенатора од 6. априла 1901. год. као и сви потоњи Укази о наименовањима престају важити као да нису ни постојали. Тако исто сви садашњи чланови Државног Савета стављају се на расположење према опредељењима § 34. закона о чиновницима грађанског реда.

2. Народна Скупштина, која је изабрана за периоду 1901., 1902., 1903. и 1904. год. распушта се; а мандати изабраних сенатора за периоду 1901., 1902., 1903., 1904., 1905. и 1906. год. престају важити.

3. Престају важити и укидају се ови закони:

- а) закон о штампи од 18. децембра 1901. год.;
- б) закон о изборима чланова Народног Представништва од 12. децембра 1901. год.;
- в) закон о општинама од 21. марта 1902. год.;
- г) закон о пословном реду у Сенату од 21. маја 1902. год.;
- д) закон о пословном реду у Народној Скупштини од 21. маја 1902. год.;

4. Ступају у законску силу и враћају се у важност:

а) Закон о штампи од 12. марта 1881. год. са изменама и допунама од 12. јуна 1882. год., од 11. јуна 1884. год. и од 9. јула 1898. год.;

б) Закон о општинама од 24. марта 1866. год. са изменама и допунама од 8. октобра 1875. год., од 14. јула 1878. год., од 28. децембра 1879. год., од 11. јуна 1884. год. и од 24. априла 1885. год.

Ове Моје наредбе добивају сву законску силу и важност, чим се у „Српским Новинама“ објаване, за све власти и грађане.

Препоручујем свима земаљским властима да се о извршењу истих старају, а свима и свакоме заповедам да им се покоравају.

Дано у Београду, 24. марта 1903. год.

У једанаест сати и четврт по подне.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

НАРОДУ СРПСКОМ

Објављујем милом и верном Ми народу:

да враћам у потпуну силу и важност Устав од 6. априла 1901. год.

Према члану 106. Устава, доживотни чланови Сената, наименовани по члану 70. Устава израдиће привремени изборни закон, као и привремени пословни ред за оба Дома.

Мандати за прве изборе вредеће: за посланике Народне Скупштине до 21. маја 1907. год., а за изабране Сенаторе до 8. септембра 1909. год.

Свима земаљским властима заповедам да по њему поступају, а свакоме да се њему покорава; вама свима шаљем Свој Краљевски поздрав, препоручујући милу Отаџбину нашу заштити Свемогућега Бога.

Дано у Београду, у Нашем Краљевском Двору, на Благовести, 25. марта 1903. год.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

АЛЕКСАНДАРИ
по милости Божјој и вољи народној
Краљ Србије

Уважавајући оставке које су Нам поднеци Председник Нашег Министарског Савета, Наш почасни ађутант, ћенерал г. Димитрије Ц. Марковић;

Наш Министар војни, наш почасни ађутант, ћенерал, г. Милован Павловић;

Наш Министар Унутрашњих Дела г. Велимир Тодоровић;

Наш Министар Правде, г. Антоније Пантовић;

Наш Министар Грађевина и Заступник Нашег Министра Иностраних Дела г. Павле Денић;

Наш Министар Финансија, г. Милован Р. Маринковић;

Наш Министар Просвете и Црквених Послова, г. Лука Лазаревић; и

Наш Министар Народне Привреде, г. Љубомир Новаковић,

разрешавамо их од досадашњих дужности и стављамо на расположење владе;

а постављамо:

За Председника Нашег Министарског Савета, Нашег почасног ађутанта, ћенерала, г. Димитрија Ц. Марковића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра војног, Нашег почасног ађутанта, ћенерала, г. Милована Павловића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра Унутрашњих Дела, г. Велимира Тодоровића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра Правде, г. Антонија Пантовића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра Грађевина и Заступника Нашега Министра Иностраних Дела, г. Павла Денића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра Финансија, г. Милована Р. Маринковића, Министра на расположењу;

За Нашега Министра Просвете и Црквених Послова, г. Луку Лазаревића, Министра на расположењу; и

За Нашега Министра Народне Привреде, г. Љубомира Новаковића, Министра на расположењу.

Председник Нашега Министарског Савета нека изврши овај указ.

24. марта 1903. год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР С. Р.

Председник
Министарског Савета,
почасни ађутант И. В. Краља,
ћенерал,

Д. Ц. Марковић С. Р.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК
25. фебруара 1903. год.

Председавао заступник председника општине кмет г. Владимир Лазковић. Од одборника били: г. г. Др. Милан Радовановић, М. О. Петровић, Ђамњан Стојковић, А. Ј. Аксентијевић, К. Теодосијевић, А. Штот, Урош Благојевић, К. Н. Лазаревић, Дим. Наумовић, Милош Валожић, Мих. М. Ђорђевић, Р. Драговић, Јован Смедеревац, Ђорђе Н. Петровић, Никола И. Димитријевић, Живојин М. Переић, Б. С. Живковић, Т. Ћиндар-Јанковић, Лазар М. Матић и Св. Јанковић,

Деловој, Мих. М. Марјановић.
(свршетак)

VI

Заступник председника општине износи одбору на решење молбу г. Драгише Лапчевића,

књижара, којом моли да се прими за грађанина београдског.

По прочитању те молбе АБр. 11808/902 и прилога, — одбор је на основу чл. 16 и тач. 10 чл. 81 зак. о општинама решио:

Да се г. Драгиша Лапчевић, књижар, прими за члана београдске општине.

VII

Заступник председника општине износи одбору на решење молбу Михаила Голубовића, општ. подинжињера, којом моли за осуство ради спреме и полагања инжињерског испита.

По прочитању те молбе АБр. 794. и решења општ. суда од 5. фебруара тек. године АБр. 1191, — одбор је решио:

Одобрао се Михаилу Голубовићу, општ. подинжињеру шестонедељно одсуство од дужности ради наведене цељи-које ће му се рачунати од дана кога је употребио осуство, које му је одобрио општ. суд решењем својим од 5. овог ме-сека АБр. 1191.

VIII

По прочитању молбе г. Светозара Недељковића, управника општ. водовода АБр. 1686 и прилога којом моли за шестонедељно одсуство од дужности ради поправке здравља на страни а после потребног обавештења, — одбор је решио

Одобрао се молиоцу ради наведене цељи тридесето-дневно осуство од дужно-стки које ће му се рачунати од дана кад га буде употребио. У дужности за време осуства да га заступа општ. инжињер кога општ. суд буде одредио. Одобрено му осуство да употреби пошто комисија одређена за преглед новијих радова и рачуна Управе водовода изврши тај посао.

IX

Заступник председника општине износи одбору, да је одбор на предлог општ. суда у седници својој од 28. јануара тек. године решио: да се сума у сто двадесет и једну хиљаду пет стотина динара и шест пара дин. колико се има исплатити за земљиште и зграде масе пок. Боже Теловић, Бранислава Димића и Михаила Николића, која се експропришу за подизање зграда за основне школе код саборне цркве и за савамалски крај исплати на терет партије бр. 56, расхода буџета IV за 1902. годину на ануитет зајма за подизање школских зграда.

Да су на рачун прошле године из означене буџетске партије до закључка општ. рачуна за 1902. годину исплаћена имања: Мијаила Никетића и Бранислава Димића, а да остараоци масе пок. Боже Теловића нису могли пренети тапију на општину од масеног имања које се експроприше пре закључка општинских рачуна за 1902. г. и да се маси услед тога сада не може исплатити вредност означеног њенога имања у 84735,63 динара на терет партије бр. 56 расхода буџета IV за 1902. годину, већ се мора исплатити на терет партије бр. 59 расхода буџета III за 1903. годину на ануитет зајма за подизање школских зграда.

С тога у име општинског суда предлаже одбору, да изволе одобрити, да се сума у 84735,63 динара колико се има исплатити маси пок. Боже Теловића за имање њено, које јој се експроприше за подизање зграде за основну школу за савамалски крај, исплати истој маси у овој години на терет напред означене буџетске партије буџета за ову годину.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да се на терет партије бр. 59 расхода буџета III за 1903. г. на ануитет

зајма за подизање школских зграда по добивеном за то надлежном одобрењу исплати у овој години маси пок. Боже Теловића осамдесет и четири хиљаде седам стотина тридесет и пет динара и шесет и три паре динарске за имање њено, које јој се експроприше за подизање зграде за основну школу за савамалски крај.

X

Заступник председника општине износи одбору, да је на дневном реду предлог општ. суда за насилање баре Венеције.

По саслушању тога и по прочитању акта која се на овај предмет односе АБр. 7171/902 а после потребног обавештавања, — одбор је у начелу решио:

Да се за сада наспе само онај део баре Венеције који лежи између железничке станице и Сарајевске улице и то један метар над садашњим тереном са нагибом да може вода отицати у канал и каналом у Саву кроз отвор испод жељезничке станице.

Да претходно грађевинско одељење сними овај део баре Венеције који се има насугти са назначењем нагиба постојећег канала и прорачуна како кубатуру простора који се има насугти тако и кубатуру земље на врачарском пољу која се према утврђеној нивелети истог има одкопати и однети.

Кад то буде урађено онда да се по истој ствари узме мисиљење одборске секције за грађевинско одељење и ако се према истом не буду имали прибављати још какви подаци изнети предмет одбору на коначно решење, а ако се према мисиљењу секције буду имали прибављати још какви подаци прибавити их и по том одбору изнети предмет на коначно решење. Ово да се уради у најкраћем року.

XI

По прочитању акта г. Министра Унутрашњих Дела од 16. фебруара ове године ПБр. 3600 заведеног код општ. суда под АБр. 1759 којим по представци Управе града Београда од 12. фебруара тек. године Бр. 4790 наређује општинском суду, да одмах најми сто пет општинских позорница за вршење дневне службе у улицама која се састоји у томе: што ће мотрити на све што је законима и наредбама власти недопуштено и о томе власт извештавати, како би овај предузимала законом предвиђене мере, да се оно што је недопуштено понова не догађа, — после потребног обавештавања, нашавши: да би ови позорници према поменутој представци Управе града Београда имали да се старају о безбедности лица и имања у општини, што је последњом алинејом чл. 93. зак. о општинама у Београду стављено у дужност Управи града Београда, која према своме устројству за то треба да има потребан број службеника, а да би ови позорници имали да врше оно што је напред поменуто доказ је сама поменута представка Управе града Београда, према којој би се исти позорници имали ставити под непосредни надзор варошке Управе, те да их квартовне старешине поучавају у вршењу службе надзирају како врше дужност, предложу за кажњавање и отпуст из службе по правилнику, који би Управа прописала, а све је то уједно и јасан доказ, да би Управа града Београда преко ових позорница имала да се стара о безбедности лица и имања у општини београдској, јер је по следњом алинејом чл. 93. зак. о општинама то одузето од суда београдске општине и уручено

Управи града Београда, а кад је по поменутом зак. пропису Управа града Београда дужна да води старање о безбедности лица и имања у београдској општини онда она као државна власт, а и према својем устројству мора имати о државном трошку потребан број органа за то.

Што се тиче разлога Управе, да београдска општина треба да најми ове позорнике с тога што и она извиђа и суди истине кривице и што и остала општина који извиђају и суде ове кривице држи ове позорнике тај разлог не може опстati кад се зna, да се све остала општине у Србији сем београдске по тач. 2. чл. 93. зак. о општинама старају о безбедности лица и имања у општини и да су им зато ти позорници потребни, док општина београдска по последњој алинеји пом. члана нема ту дужност па следствено томе ни потребу за најмљивање ових позорника.

Да су ова представка Управе града Београда па и ово наређење господина министра без ослонца у закону доказ је и сам тај факт, што се ни Управа ни господин министар у истима не позивају ни на који законски пропис до једно што Управа помиње закон и општинама, али не именује прописе истог, по којима је општ. суд дужан да најми ове позорнике. Кад се свему томе дода и то да београдска општина поред тога што по закону није дужна да најми ове позорнике, још за то нема ни буџетске могућности, онда општина тим пре неје дужна да поступи по овоме наређењу г. министра унутрашњих дела које је без ослонца у закону, — одбор је решио:

Да се одговори господину министру да не може да поступи по овоме наређењу господина министра са разлога напред изложених.

С Т Е Ч А Ј

Према решењу одбора београдске општине од 8. октобра 1902. г., АБр. 9087, а на представку суда београдске општине од 19. октобра 1902. г. АБр. 9087, Господин Министар народне привреде решењем својим од 24. јануара ове године ТБр. 181 изволео је одлучити, да се у „Правилима о уређењу еснафа димничарског“ која је 15. јануара 1899. г. ПБр. 210 прописао његов претходник, учине следеће измене, које имају ступити у живот 1. фебруара 1903. г.

I

Одељци 3 и 4 члана 3. мењају се и гласе: „Београд и околина имају десет димничарских рејона, од којих су девет у вароши, а један ван вароши (Топчидер и Ново Селиште).“

„Рејоне одређује одбор општински према броју домаова равномерно, узев у обзир насељеност и број димњака.“

II

Члану 4 додаје се нов по реду одељак 2, који гласи:

„По избору димничара одбор општински одређује којком утврђене рејоне изабратим димничарима.“

Према овој измени поменутих правила има се варош Београд и околина понова поделити на десет димничарских рејона и изабрати понова десет димничара за Београд и околину, у место садање поделе и садањих димничара.

По извршеној подели и избору димничара одбор београдске општине сходно овој измени правила одредиће изабратим димничарима којком рејоне и од тада ће престати садања подела и садањи димничари за Београд и околину; ако понова не буду изабрати неће имати права даље да раде, а ако који понова буде изабрат имаће права да ради у рејону који којком добије.

На основу поменутих измена Правила о уређењу еснафа димничарског од 24. јануара ове године ТБр. 181 и чл. 28. Правила о уређењу еснафа димничарског од 15. јануара 1899. године ПБр. 210 суд београдске општине расписује овим стечај за 10 димничара за варош Београд и околину.

Писмене пријаве имају се поднети суду овоме до 2-ог априла ове године закључно.

Сваки кандидат који се на овај стечај буде јавио мора уз своју пријаву поднети:

1. Уверење еснафа да је занат стално радио;
2. Своје калфенско и мајсторско писмо и
3. Уверење надлежног општинског суда, да за прљава дела није осуђиван.

При избору димничара првенство имају они, који су занат дуже година радили и који су српски поданици. Тек у недостатку српских поданика, могу се примити и страни поданици сходно §§. 129 и 130 еснафске уредбе (чл. 5. поменутих правила).

Садањи димничари за варош Београд и околину, који желе да се понова кандидују и надају се да ће понова бити изабрати имају се као и остали у остављеном року на овај стечај пријавити.

Молбе и пријаве за димничаре за варош Београд и околину поднесене суду овоме пре издања овога стечаја неће се узимати у оцену, с тога ће и они који су их поднели ако желе конкурисати понова у овом стечају остављеном року конкурисати.

Од суда београдске општине 23. марта 1903. г. АБр. 873, Београд.

О Б Ј А В А

Према решењу одбора београдске општине од 8. октобра 1902. год. АБр. 9087, а на представку суда београдске општине од 19. октобра 1902. год. АБр. 9087, Господин Министар народне привреде решењем својим од 24. јануара ове год. ТБр. 181 изволео одлучити, да се у „Правилима о уређењу еснафа димничарског“ које је прописао његов претходник 15. јануара 1899. год. ПБр. 210, учине следеће измене, које имају ступити у живот 1. фебруара 1903. године.

I

Одељци 3 и 4 члана 3. мењају се и гласе:

„Београд и околина имају десет димничарских рејона, од којих су девет у вароши, а један ван вароши (Топчидер и Ново Селиште).“

„Рејоне одређује одбор општински према броју домаова равномерно узев у обзир насељеност и број димњака.“

II

Члану 4 додаје се нов по реду одељак 2, који гласи:

„По избору димничара одбор општински одређује којком утврђене рејоне изабратим димничарима.“

Суд београдске општине објављује београдском грађанству знања ради ове измене.

Од суда београдске општине 19. марта 1903. год. АБр. 873, Београд.

О Г Л А С

Према одобрењу управе града Београда од 12. марта ове год. ГЛ 310, — држаће управа града Београда јавну усмену лicitацију, у свом грађевинском одељку на дан 31.03. марта т. г. у 10 са-хата пре полне, за оправку калдрме у дворишту „Параносовог Хана“ у кварту Савамалском.

Предрачунска је цена овога посла 4079.18 дин., — а кауција у 600, — динара полаже се у готовом новцу, вредећим папирима или интабулацији према закону.

Позивају се предузимачи да дођу и лicitирају.

Из канцеларије грађевинског одељења управе града Београда, 20. марта 1903. г. у Београду, ГЛ 310.

Н А Р Е Д Б А

Решењем општинског одбора од 10. јануара т. год. АБр. 266, концесија за чишћење нужника и помијара за годину 1903-ију, 1904-ту и 1905-ту уступљена је Димитрију Стојановићу, под условима, у којима су прописане санитетске-полицијске мере.

Ово решење одобрио је г. министар унутр. дела у смислу чл. 152. зак. о општинама, и исто је постало извршно и према осталим концесионарима.

Према томе, нико други нема права обављати овај посао сем поменутог концесионара.

Стога суд општине београдске у интересу здравља београдског становништва, а на основу чл. 89, 92 и 93 тач. 1-ве зак. о општинама и §. 326 крив. закона са допуном од 13. маја 1902. год. наређује:

Да у реону и атару општине београдске, нико несме износити нужничку нечистоћу, сем концесионара Димитрија Стојановића.

Ко противу ове наредбе буде поступио, биће кажњен са 50 до 150 динара новчане казне, у корист општинске касе.

Од суда општине београдске 18. фебруара 1903. год. АБр. 1721, Београд.

На основу чл. 152 закона о општинама и објашњења господина министра унутр. дела од 24. априла 1902. год. ПЛ 8966 управа града Београда одобрава наредбу суда од 18. фебруара 1903. год. АБр. 1721.

Л 7655

4 марта 1903. год.

Београд

Управник Београда

Б. Маршићанин.

Суд општине београдске објављује ову наредбу грађанству београдском, ради знања и управљања.

Од суда општине београдске, 8. марта 1903. год. АБр. 2296, Београд.